

Večernik

Leto III. (X.), štev. 278

Maribor, četrtek 5. decembra 1929

»JUTRA«

izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440 Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglasni po tarifni

Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Nova odkritja Besedovskega

BOLJŠEVSKI HOTELI LETA 1923. POGNATI V VARŠAVI V ZRAK MARŠALA FOCHA IN VES POLJSKI GLAVNI GENERALNI ŠTAB.

PARIZ, 5. dec. Bivši tajnik sovjetskega poslaništva v Parizu. Besedovski, čegar afera je vzbudila v vsej Evropi tako veliko senzacijo in ga je izredno sodišče v Moskvi radi njegovih razkritij in contumaciam obsodilo na smrt, objavlja sedaj v pariškem organu ruskih emigrantov »Vosroždenju« nova senzacionalna odkritja o metodah in načrtih današnjih boljševiških vladodržcev v Rusiji. Med drugim pravi Besedovski, da je svet ljudskih komisarjev leta 1923. o priliki prihoda pokojnega maršala Fo-

cha v Varšavo sklenil, da je treba tako maršala Focha, kakor tudi ves poljski generalni štab z atentatom pogrnati v zrak. Ukaz za izvedbo tega peklenškega načrta je bil umaknjen šele v zadnjem trenutku.

Besedovski odkriva v svojih člankih tudi propagandno rovarjenje boljševikov v Južni Ameriki in posebno na Japonskem. Njegova najnovejša odkritja so izzvala ogromno pozornost vseh francoskih diplomatskih in političnih krogov.

Unifikacija telesne vzgoje

Pod imenom in po načelih Sokolstva.

Ze delj časa je stala vsa naša javnost pod utisom govoric in vesti o novem državnem zakonu o telesni vzgoji ter v zvezi s tem o razpustu vseh dosedanjih telovadnih in sportskih organizacij ter o njih unifikaciji v enotno državno gimnastično organizacijo. Raznašale so se tudi vesti, ki so zlasti mučno vplivale na vso našo nacionalno javnost, da se namerava izbrisati iz zgodovine več ko polstoletna tradicija Sokolstva in njegovo ime, ime organizacije, ki je razširjena po vseh slovanskih deželah.

Da so bile vesti v tej obliki netočne, dokazuje pismo, ki ga je včeraj 4. t. m. pisal kralj Aleksander ministrskemu predsedniku Živkoviću. V tem pismu odobrava kralj namero, da se združijo radi telesnega in moralnega vzgojanja vse sile našega naroda v viteško organizacijo »Sokola kraljevine Jugoslavije«. Tudi sprejema kralj predlog ministr. predsednika, naj bi načeloval Sokolu kraljevine Jugoslavije vsakokratni prestolonaslednik. Tudi se je sinoči vršila seja ministrskega sveta pod predsedstvom min. predsednika Pere Živkovića. Navzoči so bili vsi ministri razen dr. Korošca in Savkovića, ki se zdravita v inozemstvu. Ministrski predsednik je sporočil ministrom, da se bo uveljavil novi zakon o telesni vzgoji in v okviru tega zakona ustanovil »Sokol kraljevine Jugoslavije« kot edine in enotne organizacije za telesno in moralno vzgojo naroda, ki bo stala pod državno kontrolo. V svrhu ustanovitve te enotne sokolske organizacije se bodo razpustila vsa dosedanja društva Jugoslovenskega in Hrvatskega Sokola, Orel, delavske telovadne enote, menda tudi sportne organizacije i. t. d. Z zakonom bo točno določeno, na kakšni podlagi in na kak način se bode iz vseh teh organizacij zgradila nova sokolska organizacija, ki bo nosila poloficijelno značaj državne ustanove.

Beograjski listi so se zadnje čase redno in mnogo bavili s tem vprašanjem in pisali o reorganizaciji Sokolstva, zlasti »Vreme«. Povdarjali so velikanski pomen Sokolstva v bivši Avstro-Ogrski kot revolucionarne nacionalne organizacije, ki je imela mogočen vpliv na vse sloje naroda, ki ga je vzgajala in tvorila hrbtnico njegovo v borbi za svobodo. Sokolstvo ima nevenljive zasluge za organizacijo nacionalnega odpora proti germanizaciji na severu in italijančevanju na jugozapadu in sokolske generacije so bile stebri naroda na vseh nacionalnih frontah. Po vojni, ki je pri nas končala zmagovito za idejo narodne svobode, in ko ni bilo več mesta za borbo z notranjimi sovražniki, so se pojavili med Sokolstvom razdori, pojavljale so se plebemske tendence, ki so ogrožale drugo osnovno idejo Sokolstva, telesno vzgojo. V smeri konsolidacije države na podlagi ideje integralnega jugoslovenstva v smislu kraljevega man-

Mednarodna donavska konferenca

DUNAJ, 5. dec. Včeraj se je sestala mednarodna podonavska konferenca, da reši številna vprašanja. V prvi vrsti gre za ureditev plovbenega prometa skozi Železna vrata. Na eni strani se predlaga pasiranje z vlačilci, na drugi strani majhen ovinek potom železnice. Razen drugih prometnih vprašanj med udeleženi podonavskimi državami, se bo razpravljalo tudi o vprašanju priključitve na srednjeevropsko kabelsko omrežje. Priključitev pa bi se izvršila šele potem, ko bo zgrajeno kabelsko omrežje v Jugoslaviji.

Otvoritev nove železniške proge v naši državi

BEOGRAD, 5. decembra. Včeraj je bila na izredno svečan način otvorjena 22,5 km dolga nova železniška proga Prokuplje—Pločnik ter takoj izročena prometu.

Prometna stavka v Atenah

ATENE, 5. decembra. Nastavljeni cestne železnice, avtobusnih podjetij ter delavci plinarne in elektrarne so stopili včeraj v stavko. Delavstvo se vrh tega pripravlja, da za slučaj potrebe proglasi tudi splošno stavko. Ministrski predsednik Venizelos je poslal centrali delavskih strokovnih organizacij pismo, v katerem označuje zahteve po povišanju mezd kot neupravičene, splošno stavko pa kot revolucionarno dejanje. Venizelos pripominja dalje v pismu, da bodo morale delavske strokovne organizacije poprej vreči sedanjo vlado, predno bodo dosegle svoj cilj. Radi velikega števila brezposelnih na Grškem ima stavkovno gibanje tudi zelo malo izgledov na uspeh.

festi od 6. januarja in nadaljnih korakov od 3. oktobra je prišlo sedaj do najnovejših odločitev, ki podčrtuje sokolsko idejo o razvoju in jačanju fizične kulture in edinstvene nacionalne zavesti. Sokolstvo naj skupno z ostalimi podobnimi organizacijami postane vsedržavna organizacija za telesno vzgojo mladine in za njeno vzgojo v duhu narodnega edinstva. Pod državno kontrolo naj Sokolstvo postane enotna narodna milica, močan činitelj narodne bodočnosti. Sokolstvo naj postane iz ideje dolžnost. Država bo pospeševala razvoj organizacije s tem, da bo nudila s sprejembo volnega zakona gotove ugod-

K poroki italijanskega prestolonaslednika

SOFIJA, 5. decembra. Kakor se zatrjuje, se bolgarski kralj Boris ne bo osebno udeležil svatbenih svečanosti italijanskega prestolonaslednika, princa Umberto, temveč ga bo zastopal njegov brat, princ Ciril Koburški, ki je bil po svetovni vojni skupno z bivšim kraljem Ferdinandom izgnan iz Bolgarske ter se je moral odpovedati vsem pravicam do bolgarskega prestola.

Atentat na madžarskega politika

BUDIMPEŠTA, 5. decembra. V Velikem Varadinu je bil včeraj izvršen na predsednika madžarske manjšinske stranke, Koeverja, atentat. Na njegovem stanovanju je pozvonil neznan človek, ki je takoj, čim se je pokazal Koever, oddal nanj strel iz revolverja, ki pa je zgrešil svoj cilj. Tudi Koever je zgrabil za samokres in trikrat ustrelil v zrak, nakar je napadalec pobegnil. Nedvomno gre za dejanje kakega političnega fanatika. V Velikem Varadinu so namreč odnosi med rumunskim prebivalstvom in madžarsko manjšino silno napeti.

Zrtev praznoverja na Madžarskem

BUDIMPEŠTA, 5. decembra. Posestniku Emeriku Csorbi v Szolnoku je nasvetovala neka mazačica, naj se umije v krvi svojega očeta, ako hoče ozdraviti. Csorba je šel takoj domov, napadel svojega očeta, ga zvezal in mu odprl glavno žilo na roki. Očetovo kri je prestregel v pripravljeno posodo, nakar se je umil žnjo, nato pa legel v postelj. Na obupne klice očeta so prihiteli sosedi, ki so ga našli že skoro napol izkrvavelega. Praznoverni sin je bil seveda takoj aretiran.

Ford povišuje plače

NEWYORK, 5. dec. Avtomobilski kralj Ford je odredil, da se vsem njegovim nameščencem, ki imajo sedaj šest dolarjev plače na dan — in teh je 24.300 — poviša plača na sedem dolarjev dnevno. Ostalim 115.000 delavcem po njegovih tovarnah, ki dobivajo 7—10 dolarjev dnevno, pa je povišal plače za pet odstotkov. Na konferenci ameriških industrijalcev je Henry Ford izjavil, da hoče s tem povišanjem povečati delavnost svojih delavcev. Letno ga bo stalo povišanje 20 milijonov dolarjev, pričrčan pa je, da se mu bo to dobro izplačalo.

Udruženje železniških uradnikov

ima v nedeljo, 8. t. m. ob 13.30 v kolo-dvorski restavraciji v Zidanem mostu izreden občni zbor. Ako ob tem času ne bi bilo navzočih zadosti članov, pa pol ure pozneje z istim dnevnim redom: Izprememba društvenih pravil, ustanovitev posmrtnega fonda in eventualnosti. Člani se pozivajo, da se občnega zbora udeležijo polnoštevilno.

Samomor v Podgorju pri Slovenigradcu

V torek se je obesil v Podgorju pri Slovenigradcu 20 letni sin vdove Kuštrina. Od svetovne vojne naprej prihaja nad to ubogo družino udarec za udarcem. Očeta je zasul med vojno plaz neke na tirolski fronti in vdova je ostala sama z nedoletnimi otroci. V hišo je prišlo po smrti hranitelja uboštvo, sedaj pa je marljivo vdovo, ki se je noč in dan trudila, da preskrbi svoje otroke, zadela še ta nesreča. Vsa fara sočustvuje z nesrečno vdovo.

Težka nezgoda kmetovalca

Včeraj popoldne se je pri Sv. Juriju ob Pesnici pripetila 27-letnemu posestniku Josipu Hauptmanu iz »Radičeve grebene« pri Zg. Sv. Kungoti težka nezgoda. Vozil je iz svojega gozda velik voz — listjaz. Ob robu šentjurske ceste se je hotel izogniti nekemu vozilu in je nesreča hotel, da se je voz prevrnil nanj. Rešilni oddelek je odhitel takoz na kraj nesreče in odpeljal ponesrečenega posestnika, ki je dobil težke notranje poškodbe v mariborsko bolnico.

Obupanka na dravski brvi

Davi, v prvi jutranjih urah, so pasanti na dravski brvi opazili neko žensko, ki se je spenjala po ograji. Bila je vsa ob-jokana in v svojem namenu precej neodločna. Nekdo je obupanko spoznal in jo končno odpremil v njeno stanovanje. Dogodek je vzbudil precejšnjo pozornost med občinstvom.

Z doma je pobegnil

14letni Edi Butolen že 3. t. m., a se do-slej še ni vrnil. Stariši sumijo, da je od-šel z nekim tovarišem na Sušak in na-prošajo vsakogar, ki bi slučajno kaj do-znal o otroku, da sporoči zadevo policijskemu komisarijatu v Mariboru.

pomislek, da se bo zaradi morebitnih olajšav v vojaškem službovanju vrnilo v državno sokolsko organizacijo mnogo elementov dvomljive moralne kvalifikacije zgolj iz egoističnih nagibov. Ne dvomimo pa, da se bo pri primerni strogosti v postopanju pri sprejemanju in vzgajanju članstva v nove organizacije dalo odstraniti tudi vse te nedostatke. Na drugi strani pa ni dvoma, da pomeni unifikacija organizacije za telesno vzgojo pod sokolskim imenom in po sokolskih načelih veliko priznanje in počaščenje Sokolstva ter da bo današnje Sokolstvo tvorilo jedro in stebri nove enotne organizacije.

Iz Saleške in Mislinjske doline

NEKDAJ IN SEDAJ. — ŠOŠTANJ, VELENJE, SLOVENJGRADec. — NOVA KALORIČNA CENTRALA V VELENJU.

Med tem ko piše naše časopisje o vseh drugih naših krajih, posebno pa o ostalem severnem in zapadnem obmejnem ozemlju, sta Saleška in Mislinjska dolina skoraj pozabljeni, čeprav sta dve važni točki tako glede narodnega razvoja, kakor tudi glede gospodarstva. V času pokojne Avstrije se je tudi tu širila germanizacija, ki je prihajala na eni strani iz Celja preko Šoštanja, na drugi pa iz Koroške in Maribora preko Slovenjgradca. Toda prebivalstvo, ki je bilo po večini zaradi gozdov, lesne industrije in trgovine sorazmerno dobro situirano, se temu pritisku ni vdajalo tako kakor v gospodarsko slabejših krajih. Uspeh je imela nemška akcija pred vsem le v naših mestih in industrijskih središčih, v Šoštanju, Velenju in Slovenjgradcu.

V teh treh centrih se je pa tudi po prevratu edino še ohranila nemškutarija. V Velenju, kjer je premogovnik prevzela naša država, so stebri nemškutarije seveda takoj izginili in tudi delavske množice se polagoma spreminjajo in preporejajo v novem duhu, kar se posebno ugodno občuti posebno sedaj, ko počivajo strankarske strasti in je prenehala nekdanja zagrizena agitacija. V Slovenjgradcu so ostali samo še nekateri od prejšnjih zagrizencev, ki so se pa vsaj na zunaj in vsaj po večini preoblekli v ovčje kože. Le dvoje, troje jih še imamo, ki ne morejo razumeti, da so časi njihove absolutne vlade za vedno minili. Toda razvoj dogodkov gre mimo njih in preko njih in ni več daleč čas, ko bodo popolnoma pozabljeni. Kdor je poznal Slovenjgradec poprej in ga pogleda sedaj, se sploh ne more načuditi, kako naglo izginjajo spomini na predprekratne čase.

Najslabše pa se razvija duh novega življenja v Šoštanju. Na naši strani se je v

poslednjih letih sicer silno veliko storilo; razvilo se je živahno društveno življenje, ki ima na napredni strani svoje središče v novem impozantnem Sokolskem domu, na drugi strani pa v Katoliškem domu, vse pa je skoraj ostalo pri starem v vrstah takozvanih internacionalistov. Pod vplivom napačno pojmovanega internacionalizma in pod pritiskom potujenih delodajalcev cvete nemškutarija še vedno bolj bohotno kakor bi bilo pričakovati, kar se je številčno pokazalo tudi pri zadnjih občinskih volitvah v mestni svet. Trdnjave nemškutarije so tu torej še vedno močne, a ker so osamljene, se bodo morale prej ali slej hočeš-nočeš zrušiti. Želeti bi pa vendar bilo, da jih ne bi s svojo brezbriznostjo ali preveteliko in škodljivo toleranco nekateri ljudje še podpirali.

Velika in omembe vredna je pa brez dvoma ob tej priliki tudi najnovejša naša gospodarska pridobitev v Velenju. To je zgraditev velike moderne kalorične električne centrale, ki daje Saleški in Mislinjski dolini novo možnost razvoja. Centrala je zgrajena in opremljena na najmodernejši način in bo obratovala z domačim lignitom. Na ta način se bo premog, ki se je poprej le slabo oddajal, tako da se je moralo obratovanje krčiti, zopet lahko ugodno porabil. S tem se bo dvignila produkcija in možnost zaslužka za naše rudarje, ki so bili v zadnjih letih prisiljeni iskati si zaslužka in kruha drugod, pred vsem v tujini. Centrala bo pa ugodno uplivala tudi na razvoj lesne industrije v Saleški in Mislinjski dolini, k vsled sedanje dokaj ugodne trgovinske konjunktore lepo cvete in donša največ dohodkov našemu prebivalstvu. Ravnateljstvu premogovnika in državi moremo biti za to le hvaležni.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Cetrtek, 5. decembra. Zaprtó.
Petek, 6. decembra. Zaprtó.
Sobota, 7. decembra ob 20. uri »Velika abeceda« ab. C. Kuponi.

Nedelja, 8. decembra ob 15. uri »Piskrovez«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20. uri »Velika abeceda«. Kuponi.

Nedelja v marib. gledališču. V nedeljo, 8. t. m. se vršita dva predstavi: Popoldne se poje melodijozna in zabavna opera »Piskrovez« pri znižanih operetnih cenah, zvečer pa se ponovi duhovita satirična komedija »Velika abeceda«, ki je v Mariboru, Ptuj in Celju dosegla časten uspeh. Opozarjamo, da veljajo zvečer običajne dramske cene, ki so letos priznane nizke.

»Krog s kredo« v marib. gledališču. Krasna kitajska pravljica, ki jo je po kitajskih virih nemški spisal pred kratkim umrl slaven pesnik Klabund, se vprizori v Župančičevem prevodu in režiji g. J. Koviča prvič začetkom prihodnjega tedna. Obleke in dekoracije so se izvršile na novo.

Z ljubljanske univerze.

Na medicinski fakulteti v Ljubljani je imenovan za docenta v 5-I dr. Alija Kosič.

Iz Slov. goric. (Iz popotne torbe).

Kakor vsako leto, tako sem tudi letos napravil kratek izlet po Slov. goricah. Ker je bila nedelja in bolj slabo vreme, sem jo mahnil kar zjutraj z vlakom v obmejni Št. Ilj — predvojno trdnjavo.

Ko stopim na kolodvoru iz vlaka, me 1. decembra veselo pozdravi drž. zastava. Po cesti navzgor me srečavajo ljudje, gredoč od maše. Vsi kramljava in se razgovarjajo in pozdravljajo. Ko pridem do vasi, vidim na šoli lepo novo zastavo, poleg te zo pet druga. Proti cerkvi grede, so kar ena zraven druge, da je veselje gledati. Čudo sem se pa čudil, da je na mogočni stavbi, slovenski trdnjavi, Slov. Domu, ni bilo. Kaj to pomeni? Vem pa, da je v prejšnjih časih — še pred 20 leti — visela, ko nas je toliko prišlo k otvoritvi. Grem naprej do

cerkve. Na zvoniku tudi nič. Zakaj je ne bi imela šentiljska cerkev, ko si pri nas v Mariboru visela na vseh cerkvah? Na meji — kot je Št. Ilj — bi morali prednjačiti. Čudno mora dojmiti naše sosede, ko pridejo v Št. Ilj in vidijo, da imajo zastave uradi in le nekateri privatniki. Kako pa je pri njih ob takih prilikah. Povsod, kamor se obrneš, vse v zastavah. Stebri šentiljski, zganite se! Videl sem šolarje in učiteljsvo, ko so se zbirali k maši. Šel sem prej malo v gostilno, da se pokrepčam. Tu sem poslušal ljudi. Razgovarjajo se o raznem. Ko je pozvonilo, sem šel v cerkev. Deca in predstavniki raznih uradov in polna cerkev domačega občinstva, da sem komaj vzdržal radi gneče. Konec maše sem težko pričakoval, da bodo pevci, ki so prav lepo peli, zapeli tudi našo prelepo himno; a čakal sem zastonj. Ali nismo prej v stari Avstriji morali vedno in vedno peti. Zakaj bi pa sedaj ne, ko imamo svojo narodno državo? Kakor mi je znano, ima Št. Ilj Narodno Odbrano. Zgani se! Nazadnje sem še videl, da tudi občina nima zastave. — Ahasver. —

Sv. Peter pri Mariboru.

Po dolgem moledovanju smo vendar dosegli prepotrebno zgradbo cestne zveze Sv. Peter—Ložane z okrajno cesto Maribor—Sv. Lenart. Tekom treh let je bil zgrajen del projektirane ceste, kar nam je zelo olajšalo promet in smo hvaležni tedanjim faktorjem, da so spravili to cesto v življenje. A kakor čujemo, se gradnja te prepotrebne cestne zveze niti prihodnje leto še ne bo nadaljevala. Nedo-grajeni del od betnavske kapele do Nebova je v tako škandaloznem stanju, da komaj s par močnimi volli spraviš iz blata lahek, prazen voz. Vrh tega imamo posestniki veliko škodo, ker hodijo potniki po njivah, travnikih in vinogradih in jih tudi ne moremo prisiliti, da bi hodili po klanecu, ker pač drugače ni mogoče priti iz blata. Prosimo novo izvoljeni cestni odbor, naj ukrene vse potrebno, da se bo gradnja te prepotrebne ceste prihodnje leto nadaljevala, za kar mu bo gotovo hvaležen ves okraj.

Mariborski in dnevni drobiž

Nov prosvetni šef dravske banovine.

Za načelnika prosvetnega oddelka dravske banovine v Ljubljani je imenovan g. Josip Ma z i, dosedanjí ravnatelj realke v Ljubljani. Dosedanji prosvetni šef v Ljubljani, g. dr. Dragotin Lončar pa je na njegovo mesto imenovan za ravnatelja realke v Ljubljani. —

Imenovanja pri banski upravi.

Na predlog ministra za socialno politiko in narodno zdravstvo so imenovani: za načelnika oddelka za socialno politiko in narodno zdravje pri banski upravi dravske banovine dr. Fran Dolšak, bivši upravitelj splošne bolnice v Ljubljani; za zdravstvenega inspektorja dr. Ernest Mayer, dosedaj oblastni sanitetni referent v Ljubljani ter dr. Ivan Jurečko, dosedaj oblastni sanitetni referent v Mariboru.

Za šumarskega nadsvetnika je imenovan g. Zmago Zierfeld, dosedanjí ravnatelj šumarske direkcije v Ljubljani. —

Likvidacija županij in oblasti.

Z včerajšnjim dnem je bila izvršena likvidacija bivših županij in oblastnih samouprav v Mariboru in Ljubljani. Od danes naprej se morajo torej vsi spisi naslavljeni samo na kraljevsko bansko upravo dravske banovine v Ljubljani. —

Knjižnica v Delavski zbornici zapečatená.

Na odredbo policije je bila knjižnica Delavske zbornice v Mariboru v sredo popoldne zapečatená. Ker se nahaja v istih prostorih tudi ekspozitura Delavske zbornice, je morala prenehati poslovati tudi ta in sicer vse dotlej, dokler bo knjižnica zapečatená. —

Ekspozitura Delavske zbornice v Mariboru

posluje začasno od danes naprej, dokler ne bo zapečatená knjižnica zopet odprta, na Ruški cesti št. 7 v pritličju.

Nov slovenski odvetnik v Mariboru.

V imenik odvetnikov, s sedežem v Mariboru, je bil 4. t. m. vpisan g. dr. Igor Rosina, sin pokojnega voditelja mariborskih Slovencev, g. dr. Frana Rosine. Svojo pisarno je pridružil pisarni odvetnika g. dr. Rapotca na Aleksandrovi cesti št. 16. —

Iz sodne službe.

G. Jožef V o l a v š e k, izvršilni uradnik pri okrožnem sodišču v Mariboru, je bil na lastno prošnjo z dnem 31. oktobra 1929 stalno upokojen. — Služboval je 40 let v državni službi in to 15 let pri okrajnem sodišču v Kozjem, čez 25 let pa pri okrožnem sodišču v Mariboru ter bil vedno zaposlen v izvršilnem oddelku. Ker so mu naravno v tako naporni službi moči cpešale, je zaprosil za stalno upoko-jitev ter se dne 24. novembra 1929 poslovil od svojih predstojnikov, kolegov in ostalega osebja okrožnega in okrajnega sodišča ter ravnateljstva jetnišnice okrožnega sodišča. Ob tej priliki je bil dne 25. novembra pri okrožnem sodišču zaprišežen kot sodni cenilec in to vsled njegove dolgotrajne izvršilne prakse. — Pisarniško uradništvo okrožnega in okrajnega sodišča v Mariboru pa priredi zaslužnemu sodelavcu v gostilniški dvorani g. Balon v Pobrežju dne 14. decembra 1929 odhodnico.

Zopet električna mizerija!

Prejeli smo in priobčujemo: Vaš list je že večkrat ožigosal pogoste defekte falske električne napeljave, ki bi se pri tako velikem podjetju pač ne smeli ponavljati! Na žalost ostajajo pozivi ozir. prošnje konzumentov — klic vpijočega v puščavi! Saj elektrarna Fala d. d. v zadnjem času konzumentov sploh ne obvešča o odklopih! Tako je bil že 3 nedelje mestni vod ves dopoldan in preteklo nedeljo v Studencih še celo do pete ure, ko je že bila trda tema, odklopljen! Žal so od konzumentov podpisani »Pogoji za dobavo električnega toka« taki, da ne morejo ničesar reklamirati, zato pa konzumenti ponovno prosijo vsaj za uvidevnost! Ali je res potrebno, da se električni tok v Mariboru odklopi — vsako nedeljo?! — Konzumenti. —

Nézgoda na ulici.

Davi se je zgrudil v Gornji Gosposki ulici 67-letni postrežček Ivan Škorc. Rešilni voz ga je odpremil na stanovanje.

Spremembe posesti.

Skrober Franciška je prodala ključavničarju Francu Fandariču hišo št. 6 v Beograjski ulici za 90.000 Din. — »Omladinski dom« je prodal stavbni zadrugi »Lastni dom« hišo št. 28. v Cvetlični ulici in tri vrtné parcele za 180.000 Din. — Prva hrvatska štedionica v Zagrebu pa je prodala Maksu Žitniku posestniku na Teznu stavbišče na Koroški cesti za Din 80.000. —

Odhodnica upravnika žel. delavnic v Mariboru.

Udruženje narodnih železničarjev priredi v soboto 7. t. m. v veliki dvorani Narodnega doma skupno z uslužbenstvom delavnice državnih železnic odhodnico upravniku g. Momčilu Stefanoviču, ki odhaja na novo službeno mesto kot šef oddelka za avijone pri generalni direkciji v Beogradu. Vabljeni vse narodno občinstvo.

Miklavž

se že dobrih 14 dni pojavlja v Mariboru, kjer je aranžiral številne izložbe, opremljene z rdečimi refleksi. To je praznik naše ljube dece, ki se veseli Miklavža in boji — parkljev. Naša moderna deca pa je že tako prosvetljena, da izkazuje obema primerno spoštovanje. Stara pesem je, da je za pridno deco radodarni Miklavž, za poredno deco pa — nič manj dobrohotni parkelj, ki deli šibe. Ker pa šiba po starem slovenskem izreku »novó mašo poje«, je ravno tako dobrodošla kot fige, jabolka, hruške, orehi in sladkarije svetega Miklavža. Čuden svet zares dandanes! — Običaj obdarovanja otrok v prvem tednu decembra pa je starejši ko sv. Miklavž in njegovo življenje. Sega celo v pogansko dobo ter je nekaj preludij za — Božič. — Nocoj torej obišče pridne in poredne otroke Miklavž s svojimi darovi, a že jutri zjutraj bodo aranžerji naših mariborskih izložb, ki postajajo od leta do leta bolj velikomestne, — napravili iz rdečih izložb — snežnobelo reklamo za prihod ljubega deteta — Jezuščka. —

Odvetnik

Dr. Igor Rosina

je z 4. decembrom 1929

otvoril svojo pisarno v Mariboru

Aleksandrova c. 16

in jo pridružil pisarni dr. V. Rapotca

Darila za Miklavžev večer Narodne strokovne zveze,

ki se bo vršil v soboto 7. decembra ob 17. uri v zgornji mali dvorani Narodnega doma, naj se oddajo do sobote 12. ure pri hišniku. Imeti morajo natančen naslov. —

Pobrežje

Miklavžev večer priredi gasilno društvo v Pobrežju v soboto dne 7. decembra v gostilni gospe Rojko. Začetek ob 7. Prosimo obilnega obiska, ker ima Miklavž lepa darila.

Pevsko društvo »Jadran«

priredi v nedeljo, dne 8. decembra v Narodnem domu ob 16. uri Miklavžev večer. Vstopnine ni. Zabava se vrši pri pogrnjenih mizah. Kdor se hoče nasmejati, naj pride. Jadranaše in drugo občinstvo opozarjamo, da bomo sprejemali darove v nedeljo od 8. zjutraj naprej v pred dvorani. — 3164

Miklavžev večer

z zelo pestrim sporedom priredi pevsko društvo »Enakost« v Studencih 7. t. m. v gostilniških prostorih A. Senice. Prihod Miklavža ob 9. uri. Darila sprejme gostilničar od 15. (3.) ure naprej. K številni udeležbi vabi — odbor. — 3157

Prostovoljno gasilno društvo v Slovenski Bistrici

priredi v nedeljo, dne 8. decembra ob 8. zvečer koncert jugoslovanskega mojstra virtuoza na harmoniko gosp. Rudolfa Pillich-a v hotelu Beograd. 3156

Kavarna »Evropa«

dnevno koncert intimitnega ruskega Skomoro-h-teatra. Tedensko nov program. Ob nedeljah in praznikih popoldne od 4. ure naprej familijarne predstave ob pravam pekerskem rizlingu. 3160

Za lesen in zimó KARO čevlji. VI

Avtomobil in pešec

AVTO POSTAJA GLAVNO VOZILU TUDI PRI NAS. — ČLOVEK IN PRVI VOZOV. — DVOKOLESA. — SILEN RAZMAH AVTOMOBILIZMA.

Dan za dnevno poročila domače in inozemske časopise o večjih ali manjših neizgledih, povzročenih po avtomobilih; psihološko je umljivo, da vzbujajo take vesti pri masah prebivalstva že nehoti odpor proti avtomobilizmu, ki se izraža bodisi v brezpozornem obsojanju avtomobilizma sploh in vsega, kar je z njim v zvezi, bodisi pa celo v dejanjih, ki so zmožna resno ogroziti zdravje in življenje ne le šoferja ob volanu, pač pa tudi njegovih sopotnikov. Treznemu čitatelju se pa mora prav mnogokrat vsiljevati vprašanje, je-li neizgoda kriv vedno le avtomobilist in ne morda mnogokrat tudi pešec, povoženec. Kljub temu, da ima skoro v vseh slučajih zadnje besedo sodišče, ki pogostoma vozača radi dokazane nekrivde oprusti, obvisi pri mestnem in podeželskem prebivalstvu obeležje krivde vedno le na avtomobilistu.

Dejstvo je, da je postal avtomobil v zadnjem desetletju pri nas glavno vozilo in da si osvaja čim dalje tem bolj vse prometne žile in je nujna potreba, da se prebivalstvo, podeželsko in mestno, s tem dejstvom sprijazni in z njim računa.

Boj med človekom, ki hodi in onim, ki se vozi, sega že v pradavno preteklost. Ko je človeštvo izumilo prvo leseno kolo in ga vporabljalo pri vozu, se je gibljivejši pešec že moral umikati manj gibljivemu vozilu, ki ga je vlekle žival. Ta potreba umikanja je že takrat vzbujala pri pešcu nezadovoljnost in odpor. Čim hitrejša je bila vozna živina, tem večji je postal odpor proti vozilu in naraščale so prometne neizgode, ki jih je zakrivil bodisi voznik ali pešec, skoro vedno radi pomanjkljive opreznosti. Pa se je človeštvo temu ogrožanju osebne varnosti od strani razmeroma počasnih vozil v teku sto in tisočletij polagoma prilagodilo in danes gotovo nikomur ne pade v glavo, da bi se zgražal, ako vozi po cesti katerakoli vprežna živina.

Kak viki in krik se je dvigal še v preteklem času, ko so pričeli za takratne dobe »silovito naglo« dirjati po cestah kolesarji! Danes se ob kolesarja nikdo ne obregne, ker si je kolo kot prometno sredstvo osvojilo cel svet in ga rabi revež in bogataš, meščan in kmet. Pešec in kolesar se drug drugemu previdno izogibljeta in je nastalo med obema nekdanj hudima nasprotnikoma trajno premirje.

Naglo živimo, naglo napredujemo! V kratkih letih je postal gospodar ceste avtomobil in je čisto gotovo, da bosta našla pešec in šofer prav kmalu platformo, na kateri se sporazumeta.

Šofer, v mestu in na deželi! Povsod gre glas o njem, da divja, da je brezobziren in da je vedno le on kriv vsake nesreče. Velja! Toda ne za vse šoferje, pač pa za morda 5% vseh šoferjev, ki so že razvpiti divjaki, ogroževalci pasantov in kandidati smrti. Radi morda 10 takih neugnancev v vsej dravski banovini morajo trpeti vsi drugi avtomobilisti, ki so vedno oprezní, ki vozijo zmerno in razmeram odgovarjajoče in so do skrajnosti obzirni napram pešcem in voznikom. — Prav gotovo soglašajo vsi ti z idejo, naj bi se vsakteremu izmed one peščice pri prvem najmanjšem prestopku radikalno preprečilo vsako nadaljno divjanje s tem, da bi se mu vzelo dovoljenje do šofiranja, kar bi bilo njemu samemu v prid — saj se mora vsak tak preji ali slej ponesrečiti, — kar bi bilo v prid vsem pešcem in voznikom in, to bodi pribito, vsem avtomobilistom drugega kova. Glavna ovira sporazuma med šoferjem in nešoferjem bi s tem odpadla.

Avtomobilistovi nasprotniki! Vozniki in pešci na deželi in v mestu tvorijo zelo važno poglavje, ki mu je treba posvetiti precej pažnje. Konservativni podeželski voznik vozi v dobri polovici slučajev po sredi ceste, ali pa, ker je vprežna živina tako navajena, na levi strani ceste. Radi tega se mora avtomobilu, ki mu prihaja razmeroma počasi nasproti, ali pa ga

prehiteva, prav naglo umakniti na desno stran, kar povzroča v njegovi duši nevoljo in jezo; vse to bi odpadlo, ako bi se držal voznik veljavnih predpisov, ki vele: vozi po desni polovici ceste! Razumljivo je, da so v takih slučajih upravičene kozje molitvice šoferja, ki mora brzino vožnje zmanjšati, prav spretno manevrirati, ali celo voz ustaviti, da ne pride do neljubega incidenta, čegar najšibkejši izraz je par krepkih kletvic ali surovih opazkov od strani voznika, čegar težje posledice so pa lahko poškodovana vozila, polomljeni udje ali pa razne druge manjše in večje nevarnosti. Nerazumljivo je nadalje, da vozi s prav malimi izjemami vsak voznik ponoči brez luči. To dejstvo more postati mnogokrat usodopolno. Šofer vidi kar naenkrat pred seboj v svetlobnem stožcu svojih reflektorjev voz in je vedno odprto vprašanje, je-li mogoče v tem slučaju izogniti se tudi manjšim neprijetnostim. Ako je bil v predavtomobilskih časih potreben predpis, da mora vsak voznik imeti ponoči luč, v koliko večji meri je to potrebno danes, ko je promet neprimerno večji in naglejši? Gotovo ni simpatično, da se v katerikoli zadevi kličeta na pomoč žandar in policaj, a je v tem oziru vsaka sentimentalnost odveč, saj igrata v tem slučaju glavno vlogo zdravje in življenje ljudi in je popolnoma pravilno, ako zahteva mimo avtomobilista vsa poštena javnost, da se v tej zadevi napravi red. Mestni voznik se vseh teh predpisov drži, ker ga vedno nadzira budno oko postave, tam zunaj na deželi je pa svet velik in oči postave je malo in malo je tudi v tej stvari lastne uvidenosti.

Pešcu bi trebalo vsekakor dopovedati, in sicer prav temeljito, da ni avtomobilska cesta ono idilično izprehajališče, kjer se človek lahko poglubi v svojo notranjost, kjer more, udobno šetajoč, sanjati ali pa celo čitati časopis. Na prometni cesti je vsakemu pešcu jako potrebna pazljivost z ozirom na lastno varnost, kakor tudi iz razloga, da prometa ne ovira. Tudi skupina treh ali štirih oseb, ki gredo vstric po razmeroma ozki poti, je ogrožena, osobito, če nosijo posamezniki jerbase na glavi. Težko je taki skupini izogniti se pravočasno tudi z zmerno brzino vožnji se avtomobilu, osobito na ovinkih, ko ljudje v medsebojnem razgovoru kaj lahko preslišijo šoferjev signal. Naravnost nevarno je pa skoro vedno prečkanje prometne ceste od strani pešcev, ki v slučaju resne ali namišljene nevarnosti kažejo vse znake popolne nerazsodnosti. Normalni človek pogleda, predno namerja iti čez cesto, oprežno na desno in levo ter se poda nato s hitrejšimi, a energičnimi koraki naravnost na drugo stran. Boječe se tudi ozre na desno in levo, hoče preiti cesto, je zopet noče, ckleva in se spusti navadno na drugo stran v kar najbolj nepravem trenutku, tako da prestaja šofer v takem slučaju kar najtežjo preizkušnjo. Najbolj nevaren je prečkar, ki se sredi ceste skesa in jo ubere nazaj. V tem slučaju mora biti šofer res mojster, da onemogoči nesrečo, saj mu pešec naravnost drvi pod kolesa.

Naš pešec in voznik sta razmeroma mnogo manj disciplinirana kakor avtomobilist, ki ne vozi samo okoli domačih vogalov, pač pa tudi po inozemstvu, kjer so zadevni predpisi mnogo strožji, a sta voznik in pešec v Avstriji, Nemčiji in Italiji, in sicer v mestu in na deželi v zadevi cestnega reda skoro popolnoma izšolana. V velikih mestih, na Dunaju n. pr., se vrši promet brezhibno in le redki so slučaj, da se zgode nesreče, kljub naravnost silovitemu razmahu avtomobilizma. Tako je v Nemčiji zrastle število motornih vozil v enem samem letu za preko 30% (od 900.000 na 1.250.000), v Ameriki izpodriva avtomobil železnico, a napreduje naša država v primeri z inozemstvom mnogo prepočasi. Vzrok leži brezdvomno tudi v žalostnem stanju na-

ših cest, ki so vse prej kakor avtomobilske in ne v manjši meri v neupravičeni mržnji prebivalstva napram motornemu vozilu.

Še ena pereča zadeva bodi omenjena! Mojster mora biti vsak mož ob volanu osobito v sobotnih in nedeljskih večernih urah, ko se mora bojevati ne le z discipliniranim pešcem in voznikom, pač pa žalibog mnogokrat z vinjenimi bratci, ki jim alkoholni duhovi manjšajo razsodnost in jih silijo k pogumnim dejanjem in kretnjam — pijanca. Da pomenja šofiranje ob takih okoliščinah pravi križev pot, bo pričal brez pridržka vsak avtomobilist.

Obojestransko pravilno presojanje problema ter medsebojna popustljivost in obzirnost, predvsem pa točno ravnanje po cestno-polijskem prometnem redu je potrebno, da se zabrusijo, ali vsaj omilijo

Sokolstvo

Sokol v Središču ob Dravi

Tukajšnje Sokolsko društvo je zopet prav pridno na delu. Dne 24. novembra nam je nudilo lepo uspelo Schönherrijevo komedijo »Zemlja«, ki je uspela nad pričakovanje dobro. Vloge so bile dobro razdeljene, zato je bil tudi uspeh prvovrsten. Škodilo ne bi, če bi igralci zavzeli zlasti v začetku prvega dejanja nekoliko hitrejši tempo.

Z akademijo vseh odškov in oddelkov, dne 1. decembra pa je pokazalo društvo znaten napredek. Akademijo je otvorila sokolska godba s sokolsko koračnico, ob katere zvokih so prikorakali vsi oddelki na oder, nakar je br. načelnik govoril o položaju Sokolstva do današnjega dne. Pri tej priliki je tudi omenil Vladimirja Gortana, ki je moral umreti tako krute smrti. Po govoru je razdelil diplome tekmovalcem ter jim imenom društva najiskrenejše čestital. Za tem se je na odru pojavil sokolski pevski zbor pod vodstvom marljivega vodje br. Čuleka ter zapel »V Korotan« in »Gospodov dan«. Z veliko strumnostjo in mirnostjo je nato nastopila moška deca s prostimi vajami. Sledila je ženska deca s praporci, ki je svojo nalogo dovršila popolnoma brezhibno. Z velikim zanosom je nato Emica Starc deklamirala pesem »Ideja«. Za njo pa je nastopil njen mali bratec Viktor, ter pristrčno podal pesem »Ujedinjenje«. Elastična in vitka telesa naraščajnikov so izvajala proste vaje za Beograd precizno, strumno in elegantno. Sledile so naraščajnice s prostimi vajami za Beograd, ki so bile izvajane s primerno gracioznostjo in nežnostjo, nakar je sledila zopet deklamacija pesmi »Sokolska«, katero je deklamiral Bojan Sinko. Člani so nato izvajali proste vaje za Beograd z lepim rajalnim nastopom, nakar so članice izvajale svoje proste vaje precizno ter s popolnoma dovršeno enotnostjo. Telovadbo je zaključila vrsta na bradlji z lepo vezanimi eksaktno izvajanimi, precej težkimi vajami. Sokolska godba pa je s par koncertnimi točkami zaključila lepo uspelo akademijo.

Z gorjačo nad tigra

Angleški časopisi poročajo o nenavadni zgodbi, ki se je odigrala v neki vasi blizu mesta Poona v Indiji. Kmet Marange je nekega jutra opazil, da mu je krvoločni tiger v noči raztrgal najlepše govedo, ponos njegove črede. Brez oklevanja se je odločil, da se maščuje nad zverjo, ki je čestokrat posečala njegove stajaje. Oborožil se je s krepko gorjačo in odšel v polje, da poišče krvnika, ki se je do sita najedel sveže govedine in legel k počitku. Marange, ki je previdno stikal za zverjo, je našel tigra udobno zleknjenega na mehki travi in pomislil: Z gorjačo na spečo žival, ni nikako junaštvo, niti časten boj, dostojen hrabrosti in srčnosti modrega človeka. Prirodni nagon dostojnosti mu je narekoval, da mora tigra poprej zbuditi, predno se ga bo lotil z gorjačo. Rečeno, storjeno. Pobral je dva večja kamna in ju zalučal proti teži-

vse ostrine, vladajoče danes med avtomobilistom in neavtomobilistom. Vsa zadeva je namreč mnogo važnejša, kakor se pokaže na prvi pogled. Tujski promet, ki je vendar dandanes sila važen faktor v našem narodnem gospodarstvu, trpi gotovo pod temi razmerami; veljavno države ceni inozemstvo po različnih vidikih in je gotovo smatrati kot enega važnejših številov avtomobilov, ki se nahajajo v državi; nič manj važen ni ta faktor z ozirom na državno-brambno pripravljenost, saj igrajo motorna vozila v slučaju vojne kar največjo vlogo. Iz vseh teh razlogov bi bilo želeli, da bi vsi v to poklicani činitelji, državna oblast, časopise in šola delovali na to, da preneha med obema strankama brezplodni boj, ki ni nikomur v hasek, pač pa celokupnosti v škodo in naši državi ne v čast pred inozemstvom.

šču tigra. Speča žival se je z bliskovito brzino dvignila na noge in se takoj pripravila za borbo ter čakala v preži na zasledovalca, ki se je bližal z gorjačo. Zmagoslavje je zazarelo v iskrih očeh krvoločne zveri, Marange pa je previdno in pazno stopal proti njej, korak za korakom. Na ugodni razdalji se je tiger poglaval v mogočnem skoku iz preže, toda spretni Indijec se je umaknil in trda gorjača je z vso silo treščila na glavo tigra, ki je zgrešil cilj. Zver se je obrnila in ponovno naskočila sovražnika, toda vedno z istim uspehom. Marangovi udarci pa so vsakokrat točno pogodili najobčutljivejša mesta. Srditi boj je trajal 20 minut, končno pa je kralj džungla omagal in obležal na tleh.

Marangovi sosedje, ki so od daleč spremljali smelega lovca, so se med strašnim bojem približali in divji kriki navdušenja so se razlegli po vsej okolici, predno je Marange opraskan in okrvavljen ugotovil, da je zmagal v neenakem dvoboju. Njegovi dobro merjeni udarci so zverini zdrobil lobanjo. Vaščani so zmagovalca v velikem slavnostnem pohodu spremili do njegovega doma in poklicali zdravnika, da je izpral z njegovega obraza in rok številne praske tigrovih krempljev in zob.

Kako Japonci lajšajo gorje plačevanja davkov

Japonsko mesto Ishinomaki je prišlo na originalno idejo, kako bi se neprijetnost plačevanja davkov ublažila v čim večji meri. V prihodnje bodo iztirjevale davke le mlade, lepe deklice. Magistrat je v svojem službenem glasilu razpisal več mest za davčne inkasantinje, ki smejo šteti največ 25 let in morajo biti tudi po zunanosti čim prijetnejše. Lepotice bodo najprej posečale dva meseca strokovni tečaj, nato pa bodo s svojo ljubkostjo in davčnimi plačilnimi listki naskočile srečne davkoplačevalce.

Preveč odkritosrčnosti

Oče: »Čemu nisi marljivejši. Ko sem bil tvojih let, sem zaslužil že 120 dinarjev na mesec, kar je pomenilo že velik denar. — Deset let kasneje pa sem sam prevzel trgovino!«

Sin: »Kaj takega je danes nemogoče! Povsod imajo že kontrolne blagajne.«

Iskrenost

Kako se godi vašim bratom?«

»Najstarejši se je poročil, ostalim gre pa prav dobro!«

Iskrenost

»Ti meniš torej, da bi storil neumnost, ako bi poročil dekle, ki duševno zaostaja za mano?«

»Tak zakon je po mojem mnenju naravnost nemogoč.«

Najzanesljivejši dokaz

»Preneumno! Čemu si Potočnikovim pripovedovala, da imamo avtomobil? Da nes nas bodo obiskali in nas ujeli na laži!«

»Brez skrbi. Ti si boš povezal levo roko, jaz pa bom šepala in prepričani bodo, da sem govorila resnico.«

Janko in Stanko. Prigode gospoda Kozamurnika. Skok, Cmok in Jokica. Prigode povednega Bobija. Sinko Debelinko. Princeska Zvezdanka.

Knjige se dobijo po Din 12.—, s poštnino Din 13.50 v upravi »JUTRA« in »Večernika«. Maribor, Aleksandrova cesta 13. Za mal denar mnogo srečnih in veselih novic mladini.

Miklavž

bo osrečili pridno dečo z velezabavnimi pripovedkami, ki so izšle v lepih knjižicah s številnimi slikami

Mihael Zevaco

Beneška ljubimca

Zgodovinski roman iz starih Benetk 232

Altieri je segel za svoj pas, izvlekel pest zlata in srdito vrgel svetle cekine na mizo.

»Oho!« se je začudil Spartivento.

»Ali me boš zdaj poslušal?«

»Govorite!«

»Ali ga hočeš ubiti?«

»To je moj poklic.«

»Mož je zelo močan, povem ti naprej. Dobro bi bilo, da vzameš par tovarišev s seboj.«

»Jaz zadoščam.«

»Povem ti, mož je nevaren...«

»Poginil bo,« je dejal bravo hrabro.

»Ali se ga ne boš ustrašil?«

Spartivento je debelo pogledal.

»Ustrašil? Kaj se pravi to?« je dejal.

»In, če je taka moja volja, ali opraviš še no-coj?«

»Čez eno uro.«

»Pa dobro ga suni... Ali jamčiš, da bo imel dovolj za vedno.«

»Saj mi tudi vi dobro plačate.«

»Ponavljam ti, da je jak..., varuj se!«

Spartivento je snel enega izmed svojih rapirjev, potipal ga, če je oster, opasal ga, zavil se v plašč in dejal:

»Pa kje je to?«

»Na Olivolskem otoku... čakaj malo, vrli mojster. Takoj zdajle ne moreš iti tja.«

»Kdaj pa?«

»Ob desetih... Ne prej! Ob polenaistih, ko opraviš, pridi mimo portala pri Sv. Mariji Formozli. Tam boš videl četvero mož: eden izmed njih bom jaz in bom imel pri sebi ravno toliko zlata, kolikor si ga dobil zdaj.«

»Dobro, ob desetih torej.«

Spartivento je obesil rapir nazaj in odložil plašč.

»Kje je natanko kraj?« je vprašal.

»Stara hiša Dandolova. Ali jo poznaš?«

»Poznam.«

»Mož bo notri z nekim starcem. Ubij mlajšega, veš?«

»Dobro.«

»Kaj storiš, da prideš notri ali da ga izvabiš na vrt?«

»Moja reč.«

»Torej je vse dogovorjeno?«

»Vse.«

»In lahko odidem brez skrbi?«

»Brez skrbi. Ob polenaistih bo vaš prijatelj v

nebesih, jaz pa pred portalom Sv. Marije Formoze.«

»Dal si mi besedo,« je rekel Altieri, zavil se v svoj plašč in krenil proti stopnicam.

Spartivento pa mu je pomignil nazaj, rekoč:

»Nekaj ste pozabili.«

»Kaj neki?«

»Ime tistega moža?«

»Kaj te briga?« Altieri se je stresel.

»Moje pravilo je, da vem zmerom, koga ubijem.«

»Torej hočeš vedeti?« je povzel Altieri z mračnim glasom.

»Neizogibno je... Drugače se ga ne dotaknem.«

Altieri je dolgo premišljal, nato je izpregovoril:

»To je silen človek, ki je izvršil že velike reči; vstal je iz groba, kamor so ga bili zazidali, in ugonobil že več svojih neprijateljev; on poveljuje četam, ki strahujejo dolino in gorovje.«

»Njegovo ime?«

»Pazi se ga! Malo jih je, ki bi sukali bodalo kakor on.«

»Njegovo ime?«

»Zares se mi zdi, da bi bilo dobro, če vzameš s seboj par pomočnikov.«

»Njegovo ime?«

»Roland Kandiano,« je sunil Altieri iz sebe.

»Kako ste rekli?«

»Roland Kandiano, sem dejal.«

»Rolanda Kandiana naj ubijem nocoj na Olivolskem otoku?... Saj tako mislite, ali ne?«

»Da, Rolanda Kandiana.«

Bravo je stopil k mizi, kjer so ležali Altierjevi cekini. In je dejal:

»Poberite svoj denar!«

»Ohe! Kaj praviš!« je zarenčal generalni kapitan.

»Pravim, da poberite svoj denar.«

»Zakaj? Zakaj?« je zaškril Altieri.

»Zato, ker ne bom ubil Rolanda Kandiana.«

Altieri je jezno pograbil Spartiventa za roko in zarohnel:

»Podla duša! Ti hočeš, da te dam jutri prijeti in pahniti pod svinčene strehe? Država trpi tvojo ostudno obrt samo pod tem pogojem, da se tudi njej izkažeš koristnega...«

»Jaz ne priznavam nobene države in nobene vlade nad seboj. Ne grozite, gospod, verjemite mi, da ni dobro. Le poslušajte... ali slišite? Ali slišite, kako ječi voda kanala med tramovjem, na katerem stoji ta hiša?... Morda je to ječanje onih, ki so mi pretili, kakor vi.«

Bravo se je vzravnal, njegov suhi stas je zrastel; dejal je s čudnim glasom:

»Meni se ne grozi!«

Altieri je pogledal okrog sebe, čuteč, da se ga loteva groza.

Mislil je, da zdajpazdaj zagleda razbojnikove pomočnike, ki ga primejo, zakoljejo in vržejo v kanal.

Spartivento je povzel:

»Kaj mi morete očitati? Pravim vam, da vzemite svoj denar, ker mi kupčija ne ugaja, okraši pa vas ne maram. Kaj hočete reči?«

»To zlato ti pustim in tudi grozil ti ne bom, saj si hraber človek. In ravno zato te vprašam: zakaj nočeš ubiti Rolanda Kandiana?«

In v nadi, da razdraži Spartiventovo samoljublje, se je začel rogati:

»A, kaj bi te vprašal! Bojiš se, to je! Jutri povem povsod okrog, da se je Spartivento bal.«

»Nihče vam ne bo verjel; sicer pa mi je vseeno,« je dejal bravo z resnim glasom, »saj vam pravim, da mi je strah neznan.«

»Beži strahopetec! Treseš se že pred samim imenom Rolanda Kandiana!«

»Če bi se, bi bilo opravičljivo. Nihče se ni dotaknil Rolanda Mogočnega, ne da bi se bridko kesal. Toda smrti se ne bojim.«

»Zakaj torej nočeš, zakaj ne, tak povej vendar!... Ah, tristo hudičev, ali boš govoril, ali ne! Ti ne veš, s kom imaš posel!«

»Pardon, gospod generalni kapitan, v tem se motite!« je dejal Spartivento mirnodušno.

»Pa, če veš, kako se mi upaš protiviti?«

»Zakaj se ne bi?... Saj se vas bojim tako malo, da vas niti nočem iz previdnosti vreči v vodo. Mirno lahko greste od tod.«

Altieri je zardeval in prebledeval po vrsti; škripal z zobmi: toda vzdržljivost razbojnika ter njegovo mirno in resno vedenje ga je navdajalo z opreznostjo.

»Če pa hočete vedeti, zakaj pravzaprav ne maram ubiti Rolanda Kandiana,« je povzel Spartivento, »vam lahko povem.«

»Aha!... Radoveden sem.«

»Vedite, gospod Altieri, jaz sem bravo, ne pa berič: vraga, vsak človek opravlja svoje delo. Moj posel je ta, da posrežem vrlim meščanom, ki ne znajo sukati meča in ne vedo, kaj je stoccat, imbroccata in punto reverso. Njim posodim svojo roko za gotov denar. Toda ne ukvarjam se z državnimi posli. V Benetkah imate doža, svet deseterice, inkvizitorsko sodišče, policijskega načelnika in beričev kakor kobilic. Ne moje, nego njihovo opravilo je, preganjati, prijeti in ugonobiti sovražnike države. Roland Kandiano je upornik, ki se stavi po robu pravosodni in vojaški oblasti.

(Nadaljevanje sledi!)

Mali oglasi, ki služijo posredovanju in oglasnim namenom oblikovani: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasni trgoveški ali reklamni zneski: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Kot poštno pomočnico

iščem pridno deklico, ki se želi izučiti ali pa je že izučena v tej stroki. Ponudbe je poslati pod šifro: »Preprosta« na pošto Sv. Jurij ob Ščavnici. 3149

Snežne čevlje,

vulkanizira najceneje in najhitreje »Brzopodplata«, Tattenbachova ul. 14. 3092

Meblovano sobo

oddam takoj ali s 15. decembrom samskemu gospodu ali gospodični. Frankopanova ulica 17. 3062

Abonente

na dobro domačo hrano sprejema gostilna »Bender«, ki jo je prevzela nova gostilničarka Rezika Kegel, Taborska ulica 4. 3152

Soliden mladenič

išče sobo v bližini koroškega kolodvo-ra. Naslov pove uprava lista. 3153

Oddam lepo meblvano sobo

s 15. decembrom. Maistrova ulica 16, vrata 3. 3154

Oddam lepo, solučno, separirano sobo takoj. Maistrova ulica 3 II. 3155

Mehanična delavnica

za popravila vseh vrst gramofonov, šivalnih strojev, zajamčeno so lidne in brezkonkurenčne cene znane trdke Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova 14. Zadostuje dopisnica, da pridem po stroj in gramofon na dom. 3010

izvršuje po cen, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ul. 2. 2231

Sobo in črkoslikanje

Nepremočljive gozderje dobite poceni v »Brzopodplati«, Tattenbachova ulica 14. 3091

Pozor!

Patent posteljni fotel, soliden, praktičen, za vsako sobo uporaben, od 1000 Din naprej pri izumitelju in izdelovalcu B. Jagodič, Rotovski trg 3. 3090

5 zabojev 'Rex' steklenic

za vkuhanje, novih, v težini 757 kg, se bo prodajalo na javni licitaciji v tovarnem skladišču postaje Maribor glavni kolodvor, dne 7. decembra ob 10. uri. 3157

Spominjajte se CMN!

Hočete da bode Vaše Miklavževo darilo res učinkovito???

Praktično darilo tvorijo le oblačilni predmeti, katere kupite zelo ugodno pri znani trdki

L. Ornik - Maribor

Koroška cesta 9

Nekaj primerov:

Namizne garniture, kavine ali druge okusno desin, serviete
žepni robci
moške zimske majice, pletene
moški ali damski puloveri
moški ali damski telovniki
kravate
moške in damske nogavice
moški ali damski snežni čevlji »Wimpassing«
moške in damske galoše »Wimpassing«
moške in damske usnjene rokavice, fino podložene
KRZNO za obšivek plaščev
damski krzneni ovratniki (Collier)
moški krzneni ovratnik Seal, Oposum, Oposet itd.

Cene kljub plačilnim olajšavam zmerne
Kupujte že sedaj

3039

Pristno slivovko, droženko, brinjevec, konjak, rum, vse vrste likerjev, sadnih sokov, špirita, vinskega kisa, ezenč-nega kisa, čaj v zavitkih in odprt. Glavna zaloga oranžade, limonade, konjaka i. t. d. od trdke »Patria«. Zagreb.

JAKOB PERHAVEC. MARIBOR. GOSPOSKA ULICA 9

Na drobno!

TOVARNA ZA IZDELOVANJE LIKERJEV, DEZERTNIH VIN IN SIRUPOV.

Na debelo!

Izdaja Konzorcij »Jutra« v Ljubljani: predstavnik izdajatelja in urednik: Fran Brozovič v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik: Stanko Detela v Mariboru.